

Abstrakt

Tato disertační práce zkoumá účinné strategie domácností pro zvládnání hlubokých ekonomických šoků a dopad násilných konfliktů a přírodních katastrof na genderové preference rodičů v rozvojových zemích.

Ve světle rostoucích obav z nedostatku potravin způsobeného různými krizemi zkoumá první kapitola účinné strategie zvládnání, které mohou domácnosti využít ke zmírnění trvalých dopadů příjmových šoků a souvisejícího nutričního deficitu. Odhalujeme dosud neprozkoumaný mechanismus zvládnání – domácí výrobu – a zjišťujeme míru jeho účinnosti při zmírňování negativních dopadů krizí na zdraví dětí. Za tímto účelem se zaměřujeme na tranziční období po rozpadu Sovětského svazu a zkoumáme roli domácí produkce brambor. Konkrétně s využitím údajů na individuální úrovni z Ruska, Kazachstánu a dalších postsovětských zemí a s využitím variability indexu vhodnosti půdy zjišťujeme, že domácnosti, které pěstovaly brambory na půdě vhodnější pro jejich pěstování, dokázaly snížit negativní dopady transformačního šoku na zdraví svých dětí, měřeno výškou v dospělosti a z-skóre výšky na věk. Naše zjištění naznačují, že ke zmírnění dlouhodobých nepříznivých dopadů na zdraví dětí v době katastrofických ekonomických šoků je zapotřebí cílených nutričních intervencí, zejména v oblastech, kde domácnosti čelí omezením v domácí produkci.

Druhá kapitola zkoumá, zda a jak dlouhodobé vystavení násilným konfliktům přispívá ke genderovým preferencím rodičů a jak je formuje. K provedení analýzy využívám časové a prostorové rozdíly v konfliktech v Nigérii a kombinuji Uppsala Conflict Data Program a Demographic and Health Surveys Program. Výsledky ukazují, že vliv dlouhodobého vystavení násilným konfliktům na deklarované preference (postoje) chlapců není homogenní. Zatímco konfliktní události s nízkým nebo žádným počtem civilních obětí zvyšují preference pro syny, násilí zaměřené na civilisty působí opačným směrem a preference pro chlapce snižuje. Nenacházím žádné důkazy o tom, že by se tyto preference promítaly do chování prostřednictvím potratů s výběrem pohlaví. Místo toho důkazy ukazují, že rodiče používají pravidlo zastavení, aby dosáhli požadovaného složení pohlaví dětí. Dále moje analýza také ukazuje, že v okresech postižených konfliktem rodiče pozitivně upřednostňují chlapce, pokud jde o jejich investice do zdraví po narození dítěte.

Poslední kapitola zkoumá trvalé dopady přírodních katastrof na genderové preference rodičů a zaměřuje se na aktivovanou vzpomínku na zemětřesení v Arménii v roce 1988. Tato kapitola navrhuje nové vysvětlení vychýleného poměru pohlaví a naznačuje, že přírodní katastrofy mohou mít trvalý vliv na genderové preference žen u dětí. S využitím údajů ze čtyř kol demografických a zdravotních průzkumů v Arménii a s využitím pravděpodobné exogenity načasování rozhovorů můj výzkum odhaluje významný dopad reaktivované vzpomínky na zemětřesení v Arménii v roce 1988 na deklarované preference žen pro děti mužského pohlaví. Konkrétně ženy dotazované kolem nebo 7. prosince – v den, kdy si připomínáme oběti zemětřesení – vyjadřují o 3procentní body vyšší preferenci synů. Další analýza ukazuje, že ženy z nejvíce postiženého regionu, Širaku, vykazují ještě větší preferenci chlapců, a to o pozoruhodných 12procentních bodů. Tyto účinky jsou zvláště výrazné u žen, které jsou již matkami, což naznačuje trvalý otisk vzpomínky na zemětřesení v preferencích pohlaví dětí.